

Lempäälä – Kunta, joka sanoo kyllä

Kuntastrategia 2022-2030

Sisällysluettelo

- Alkusanat
- Lempäälä lyhyesti
- Strategiaprosessi
- Toimintaympäristön muutosilmiöt
- Visio ja strategiset painopisteet
- Strategiakauden tavoitteet
- Strategian seuranta ja arviointi

Alkusanat

Edessäsi on Lempäälän kunnanvaltuuston yhdessä laatima kuntastrategia, joka toimii tulevina vuosina kunnan luottamushenkilöiden ja henkilöstön ohjenuorana. Strategian merkitys kasvaa, kun yhteiskunta ympärillämme muuttuu parhaillaan historiallisen nopeasti. Tämä asiakirja osoittaa mihin suuntaan kuntaa ja sen kehitystä halutaan jatkossa ohjata. Kunta joko kasvaa tai kuihtuu, ja me olemme yhdessä valinneet kasvun tien. Vain siten voimme jatkossakin taata laadukkaat peruspalvelut jokaiselle kuntalaiselle. Tässä kunnan henkilöstö on vankalla osaamisellaan ratkaisevassa roolissa.

Lempäälän sijainti Tampereen ja Helsingin välisellä kasvukäytävällä on ihanteellinen. Sote-uudistuksen myötä elinvoiman, yritysten ja työpaikkojen merkitys kasvaa. Emme voi kuitenkaan tuudittautua vain sijainnin tuomiin hyötyihin, sillä terve ja taloudellisesti kestävä kasvu tarvitsee paljon muutakin. Kaikenikäisten kuntalaisten palvelujen tulee seurata tässä kasvussa mukana. Uudet tieyhteydet ja niiden mahdollistama lähijunaliikenteen kehitys sekä uudet työpaikka- ja asuinalueet nousevat nekin merkittävään rooliin.

Lempäälässä luonto on lähellä, ja kunta on panostanut viime vuosina merkittävästi esimerkiksi upeaan Birgitan polkuun. Sinne kelpaa kutsua vieraita kauempaakin.

Rohkeus tuo menestyksen, ja Lempäälässä tarvitaan nyt rohkeita visioita ja pitkälle ulottuvaa näkemystä tulevastakin. Lempäälä on kunta, jossa on veto- ja pitovoimaa niin henkilöstölle kuin asukkaille ja yrityksillekin. Tänne on hyvä tulla ja täällä on hyvä olla.

Jocka Träskbäck
Kunnanvaltuuston puheenjohtaja

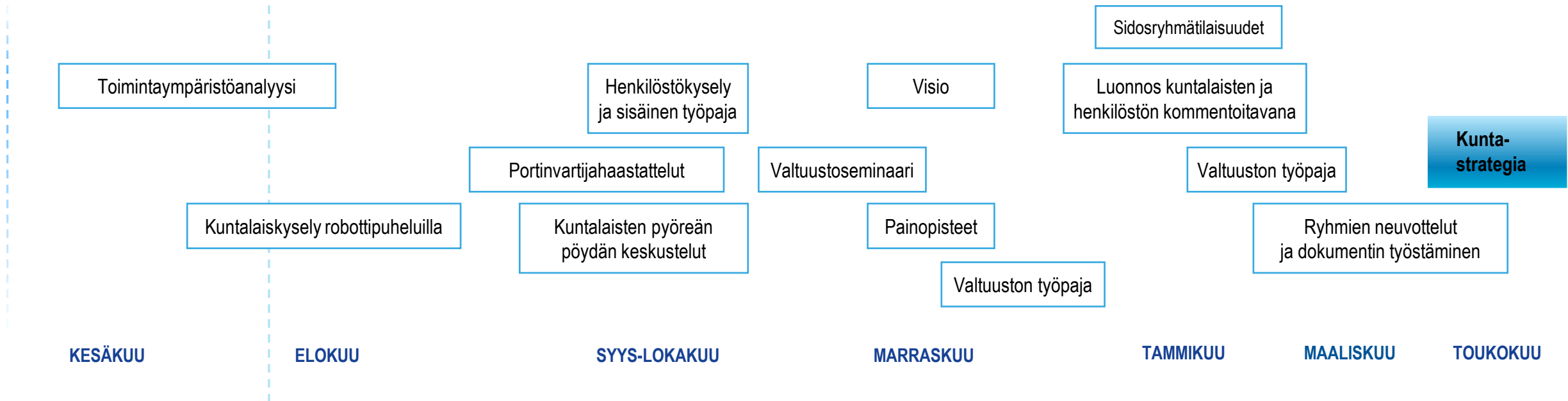
Lempäälä lyhyesti

Lempäälä on kasvava ja kehittyvä yli 24 000 asukkaan kunta Pirkanmaalla Tampereen etelänaapurissa hyvien liikenneyhteyksien varrella. Keskeinen sijaintimme Tampere–Helsinki-kasvukäytävällä, Tampereen ja moottoritien läheisyys sekä rautatie ja nopeat yhteydet Helsingin ja Pirkkalan lentokentille houkuttelevat Lempäälään monenlaisia asukkaita, erityisesti lapsiperheitä.

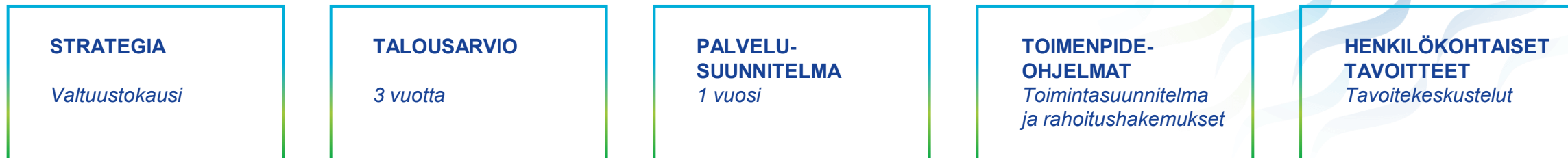
- **Perustamisvuosi** 1866
- **Pinta-ala** 308 km², joista maata 272 km², vettä 36 km²
- **Lempäälään on helppo tulla**
  - Helsinkiin 157 km
  - Poriin 106 km
  - Turkuun 135 km
  - Tampere-Pirkkalan lentokenttä 20 min
- **Konserniyhtiöt**
  - Lekitek
  - Lempäälän Energia
  - Lempäälän Kehitys
  - Lempäälän Lämpö
  - Lempäälän Vesi
  - Lempäälän Vuokrakodit
  - Lempon Parkkikiinteistöt

Strategiaprosessi

Lempäälän strateginen johtamismalli

KUNTASTRATEGIA kertoo, millaisilla keinoilla visioon päästään ohjaamalla pitkän tähtäimen päätöksentekoa, budjetointia ja toiminnan suunnittelua. Yksityiskohtaiset tavoitteet, toimenpiteet ja investoinnit kunnan eri tehtäville löytyvät talousarviosta, palvelusuunnitelmista sekä toimenpideohjelmista, jotka toteuttavat strategian tavoitteita kaikilla tasoilla aina johdosta työntekijöihin asti.

Toimintaympäristön muutosilmiöt

TALOUSKEHITYKSEN EPÄVARMUUS

Koronapandemian ja maailmanpolitiikan aiheuttama epävarmuus taloudelle ja turvallisuudelle on historiallisen suuri ja johtaa pitkäkestoisiin vaikutuksiin. Omavaraisuuden, huoltovarmuuden ja yhteistyön merkitys lisääntyy. Valtioiden rooli suhteessa kaupunkeihin, alueisiin, yksityisiin toimijoihin sekä monikansallisiin yhteisöihin tulee muuttumaan.

VIHREÄ SIIRTYMÄ

Voimakas elvytystarve on nähty mahdollisuutena tehdä vihreitä valintoja ja tehdä elvytystoimia, jotka tukevat kestäväää kehitystä.

PUOLEN TUNNIN KAUPUNKIVYÖHYKKEET

Kaupunkiseuduille on syntymässä paikallisia elämänpiirejä, joissa työ, asuminen ja vapaa-ajanvieron mahdollisuudet löytyvät alle 30 minuutin aikaetäisyydeltä.

TYÖYMPÄRISTÖN MUUTOS

Etätyön yleistymisen ei koske kaikkia työpaikkoja, joten fyysisillä työnteon keskittymillä ja solmupisteillä tulee olemaan jatkossakin merkittävä rooli. Monia tietoon, osaamiseen ja asiantuntijuuteen liittyviä työtehtäviä paikkariippumattomuus kuitenkin koskee jo nyt, ja nämä mahdollisuudet tulevat jatkossa oletettavasti laajenemaan.

SOSIAALISET KYSYMYKSET

Polarisaatiolla ja sosiaalisen eriytymisen kysymyksillä tulee olemaan kasvava merkitys lähitulevaisuudessa. Onnistuminen näiden ratkaisemisessa nousee keskeiseen rooliin kaikilla alueilla. Hyvinvoinnin edistämisen merkitys kasvaa strategisissa valinnoissa.

Perustuu pääosin Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI Oy:n tekemään Lempäälän tilasto- ja verrokkianalyysiin 2021

Toimintaympäristön muutosilmiöt

PALVELUT JA KULUTTAMINEN

Verkkokaupan rooli on kasvanut, ja kuluttamisen murros jatkuu ohjaten vähittäiskauppaa yhä enemmän verkkoon. Julkisten palvelujen sijaintien merkitys kasvaa.

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Järjestöt ja verkostot ovat aktiivisia paikallistason toimijoita. Yhteisöjen ja kuntalaisten osallistaminen kunnalliseen päätöksentekoon korostuu. Sosiaalisessa mediassa syntyvä yhteisöllisyys saa kuntalaisten äänen kuuluviin entistä paremmin.

JULKISEN TILAN KÄYTTÖ

Olemassa olevien julkisten tilojen uudenlaisia käyttötapoja ja hyödyntämistä kokeillaan joustavasti.

RAKENTAMISEN JA ASUMISEN RATKAISUT

Etäyhteyksien kehitys ja työnteon uudet muodot tulevat vaikuttamaan ratkaisevasti asumiseen ja muuttoliikkeeseen.

LIIKENTEE JA LIIKKUMISEN RATKAISUT

Koronakriisi on vähentänyt liikkumisen tarvetta ja mahdollisesti siirtää painopistettä yksin liikkumiseen. Raideliikenne tulee olemaan tulevaisuudessa yksi kehityksen painopisteistä.

HYVINVOINTIALUEIDEN ROOLI

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen siirtyminen vuoden 2023 alussa uusille hyvinvointialueille vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaympäristöön, palvelurakenteeseen ja rahoitukseen. Jatkossa kunnan tulee keskittyä aiempaa enemmän hyvinvoinnin edistämiseen ja elinvoiman parantamiseen.

Perustuu pääosin Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI Oy:n tekemään Lempäälän tilasto- ja verrokkianalyysiin 2021

Kyllä, näitä arvoja noudatamme.

Arvostamme toisiamme ja keskustelemme rakentavasti

Rakentava yhteiskunnallinen keskustelu pohjautuu kunnioitukseen. Kohtaamme ennakkoluulottomasti ja pyrimme ymmärtämään eri näkökulmia. Syrjintää ja rasismia emme kuitenkaan hyväksy. Suosimme avointa keskustelua emmekä pelkää erimielisyyksiä. Käsittelemme ristiriidat sovinnollisesti ja asiat edellä.

Vaalimme avoimuutta

Avoimuus on toimivan ja osallistuvan yhteisön perusta. Kiinnostus kunnan toimintaa kohtaan on myönteinen asia, ja kunta saattaa tarpeellisen tiedon kaikkien saataville.

Palvelemme asiantuntemuksella

Laadukas palvelu on kunnassamme sydämen asia. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö on läsnä ja kuntalaisten tavoitettavissa. Palvelemme mutkattomasti, nopeasti ja yksilöllisesti kaikissa kanavissa, niin kasvokkain kuin digitaalisesti. Kuntalaiset löytävät helposti tarvitsemiensa palvelujen pariin.

Välitämme henkilöstöstämme

Arvostamme työntekijöitämme ja huolehdimme henkilöstömme hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Työn roolit ovat selkeät, mahdollistamme perustyön tekemisen ja luotamme henkilöstömme osaamiseen. Meillä on lupa kehittyä ja kehittää. Kuntalaisten hyvinvointi tarvitsee tekijänsä.

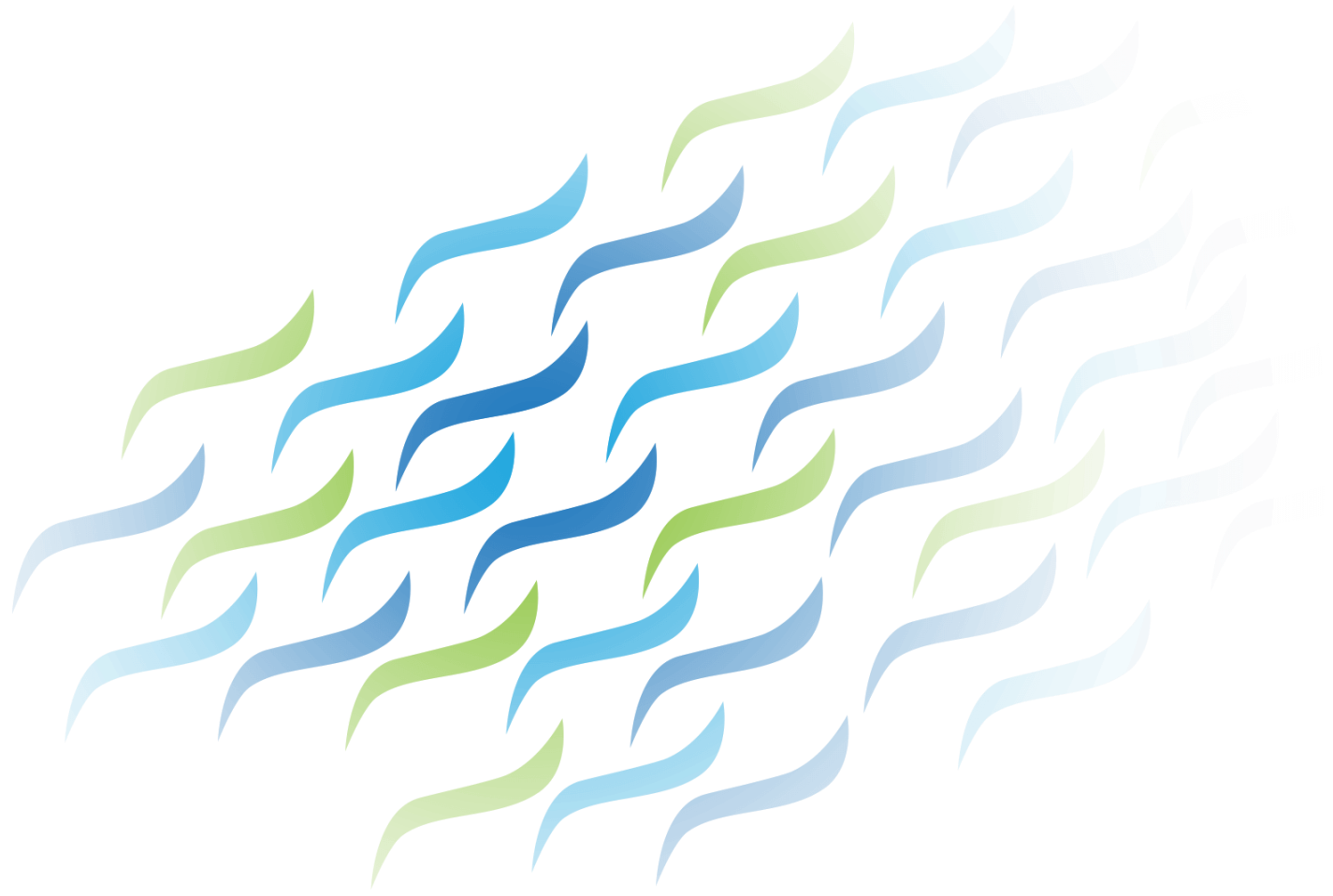
Löydämme ratkaisut yhdessä

Ratkaisuja havaittuihin ongelmiin etsitään yhdessä kuntalaisten, yhteisöjen ja yritysten kanssa. Suhtaudumme myönteisesti kehitys-ideoihin, tartumme toimeen ja saatamme asiat loppuun. Kannustamme kokeilemaan, emmekä pelkää epäonnistumisia. Suhtaudumme rakentavasti palautteeseen ja kehitämme toimintaamme niiden pohjalta.

Huomaamme hyvän

Niin onnistumiset kuin epäonnistumiset ovat yhteisiä. Muistamme kiittää tekijöitä ja huomioimme onnistumiset. Kannustamme yhteisiin kohtaamisiin ja juhlistamme yhteisiä saavutuksia.

Visio ja strategiset painopisteet 2022-2030

Visio

Lempäälä - Kunta, joka sanoo kyllä.

Meidän Lempäälä

Meillä elämä on mieluisaa ja mielekästä, juuri sinun näköistäsi. Tänne on helppo juurtua. Lempäälän vetovoima koostuu sujuvasta arjesta sekä elämyksistä sen keskellä. Lempäälä tuntuu kodilta.

Lempääläisissä on yhteistyön voimaa

Lempäälässä pääset vaikuttamaan paikallisiin asioihin ja tekemään omista unelmistasi totta. Paikallisissa yhteisöissä on voimaa ja lempääläiset tuntevat vahvasti kuuluvansa juuri tänne.

Strategiset painopisteet

Kyllä. Asennetta ja aktiivisuutta.

Lempäälästä on moneksi. Kasvavalla kaupunkiseudulla sijaitsevasta elinvoimaisesta Lempäälästä löytyy asuinpaikka jokaiselle asumismuodosta riippumatta sekä yrityksille ja yhdistyksille monipuolisia toimitiloja. Lempääläisille on runsaasti mahdollisuuksia saada äänensä kuuluviin ja vaikuttaa itseään koskevissa asioissa, yhdenvertaisesti.

- **Rohkaisemme aktiivisuuteen.** Kannustamme Lempäälässä asuvia ja toimivia oma-aloitteisuuteen ja tuemme kuntalaisten vahvaa osallistumista ja aktiivista kehittämistä.
- **Tarjoamme elämänlaatua.** Kuntalaisten ulottuvilla on monipuoliset hyvän elämän edellytykset ikään ja elämäntilanteeseen katsomatta.

- **Rakennamme toimivat puitteet.** Tarjoamme monipuolisia sijoittumispaikkoja ja toimitiloja yrityksille ja yhdistyksille. Kunnan maapolitiikka on hallittua ja mahdollistavaa. Kaavoitus on pitkäjänteistä, ja suunnitteluprosessit ovat sujuvia. Hyödynnämme sijainnin ja kulkuyhteyksien tuomat mahdollisuudet. Esteettömät ja sisäilmaltaan terveet julkiset rakennuksemme ovat kuntalaisten, yhdistysten sekä yritysten monipuolisessa käytössä.
- **Luomme edellytyksiä yritysten sijoittumiselle ja houkuttelemme osaajia.** Kunnan ja yritysten välinen keskusteluyhteys toimii hyvin ja elinkeinopalvelut edistävät yritysten sijoittumista ja kasvua sekä osaavan työvoiman saatavuutta. Luomme uutta yrittäjyyttä Lempäälään. Kunnalla on työnantajana hyvä maine.
- **Vahvistamme Lempäälän asemaa Pirkanmaan matkailukuntana.** Lempäälä tunnetaan vesistöistään. Monipuolisia luontomatkailukohteita koskireiteistä Birgitan polun reitistöön kehitetään aktiivisesti.

Strategiset painopisteet

Kyllä. Kestävää kasvua ja viihtyisyyttä.

Lempäälä kasvaa hallitusti. Ekologisesti kestävä kasvu löytää paikkansa ja täydentää nykyistä nauhataajamaa ja kyliä. Vireä Sääksjärven alue ja Marjamäki vahvistavat edelleen Lempäälän elinvoimaa. Kunta kasvaa asukkaiden, ympäristön ja kunnan talouden kannalta sopivalla vauhdilla.

- **Rakennamme viihtyisää asuinympäristöä.** Lempäälässä arvostetaan monimuotoisia ja laadukkaita asuinympäristöjä. Elinvoimaiset kylät, omakotialueet ja monipuoliset asumismuodot ovat voimavaramme.
- **Ymmärrämme lähiluonnon merkityksen.** Lähiluonto ja vesistöt ovat kaikkien saavutettavissa ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.
- **Vahvistamme kestäviä työ- ja asiointiliikkumisen muotoja.** Tuetaan joukkoliikennettä erilaisilla suunnitteluratkaisuilla. Aktiivisiin liikkumismuotoihin perustuvia elämäntapoja vauhditetaan täydentämällä pyöräily- ja kävelyreittejä.

- **Olemme kestävien ja rohkeiden ratkaisujen sekä kiertotalouden edelläkävijä.** Energia- ja kiertotalousratkaisujen kehittämisen rinnalla vaalitaan Lempäälän luonnon monimuotoisuutta. Vahvistamme Hinku-kuntana kunnianhimoista ilmastotyötä ja otamme ilmastönäkökulmat huomioon päätöksenteossa.
- **Kehitämme kuntakeskusta.** Kuntakeskuksesta muodostuu merkittävä palvelukeskittymä. Asukasluvun hallittu kasvu vahvistaa myös kaupallisia palveluja. Kuntakeskustasta rakentuu viihtyisä, vihreä ja yhteisöllinen.
- **Sääksjärvi ja Marjamäki.** Kuntakeskuksen lisäksi kehitämme myös Sääksjärven ja Marjamäen alueita.

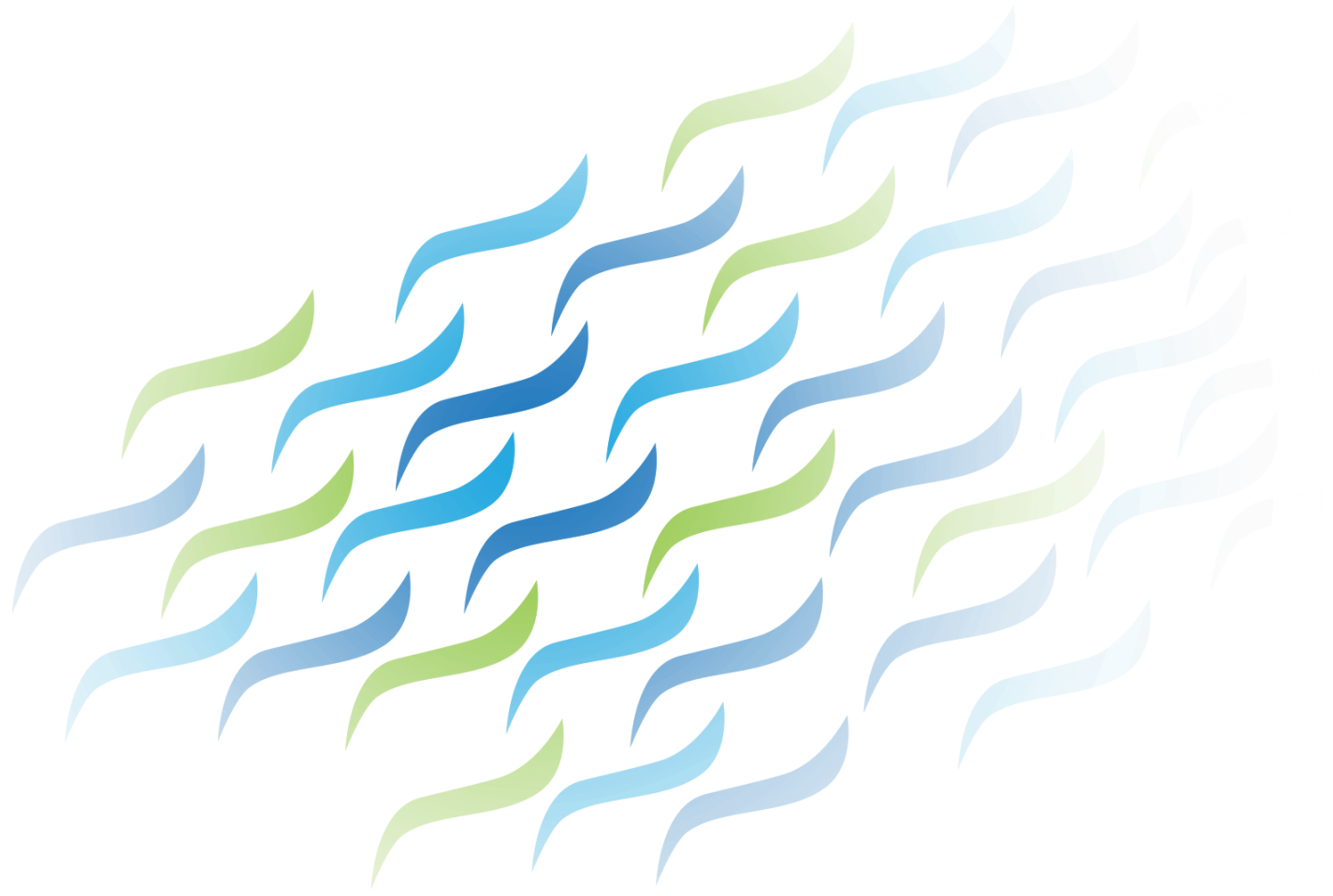
Strategiset painopisteet

Kyllä. Yhdessä tekemistä Suomen suurimmassa kyläyhteisössä.

Lempäälä huolehtii kaikista kuntalaisista yhteisvoimin. Kunta tarjoaa palvelut ihmisille ja yrityksille mutkattomasti kasvokkain tai digitaalisesti, ja luo hedelmällistä maaperää vapaaehtoistoiminnalle. Lempäälä näyttää suuntaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja sivistyksen vaalijana panostaen ongelmien ennaltaehkäisyyn.

- **Kuntaa on helppo lähestyä.** Henkilöstöä ja päättäjiä on helppo lähestyä ja me olemme helposti tavoitettavissa ja arvostamme vuorovaikutusta kuntalaisten kanssa. Kun meiltä kysytään, me vastaamme.
- **Palveluja kehitetään jatkuvasti.** Etsimme uusia ja joustavia ratkaisuja yhdessä asukkaiden, yritysten ja yhdistysten kanssa. Toimimme niin fyysisesti kuin digitaalisesti yli hallinto- ja organisaatiorajojen. Ideoihin ja aloitteisiin tartutaan rohkeasti.
- **Kannamme vastuuta yhdessä.** Kunnan aktiiviset yhteisöt ja kuntalaisten monipuolinen osaaminen ovat keskeisiä resursseja. Yhteistyöllä ja tahdolla löydetään uusia ratkaisuja. Kunnioitamme moninaisuutta ja näemme erilaisuuden voimavarana. Kannustamme sukupolvien väliseen kohtaamiseen.

- **Lasten ja nuorten valoisa tulevaisuus.** Panostamalla lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä koulutukseen edistämme asukkaiden juurtumista Lempäälään. Varmistamme laadukkaan ja yhdenvertaisen koulutuksen. Jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen ja ryhmäkoot ovat kohtuulliset varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Mahdollistamme monipuoliset ja helposti saavutettavat harrastusmahdollisuudet.
- **Kunnan uusi rooli.** Huomioimme kunnan uuden roolin elinvoiman luoja. Kolmanteen sektoriin ja kulttuuriin panostamisen merkitys korostuu. Yhteistyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa on tavoitteellista ja tuloksellista.
- **Pidetään kaikki mukana.** Palvelumme ovat iästä, taustasta, elämäntilanteesta ja taloudellisesta asemasta riippumatta yhdenvertaisesti saavutettavia. Mahdollistamme ja luomme edellytyksiä kaikkien osallisuudelle.

Strategiakauden tavoitteet

Kasvu ja elinvoima

- Suhteellinen väestökasvu on Lempäälässä korkeampi kuin Tampereen seudulla keskimäärin ja väestönkasvun vuotuinen tavoite on yksi prosentti.
- Asukaskohtainen lainamäärämme on alle Tampereen kaupunkiseudun kehyskuntien keskitason. Velkaantumista ja velankantokykyä seurataan myös konsernitasolla. Investointiohjelmamme on talouden kantokykyyn nähden realistinen.
- Tavoitteena matala työttömyysaste, alle 7,5 %. Keskitymme erityisesti nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien palveluihin.
- Lempäälän työpaikkaomavaraisuusaste on korkea, yli 84 %.

Palveluiden ja toiminnan kehittäminen

- Kuntalaiset hyödyntävät sähköisiä palveluita, jotka ovat saavutettavissa ajasta ja paikasta riippumatta useissa eri kanavissa. Lisätään henkilökohtaista palvelua ja huolehditaan saavutettavuudesta.
- Palveluiden on pysyttävä väestön kasvua vastaavana. Tavoitteenamme on sijoittua palvelumaksujen ja taksojen hintatasossa seudun keskiarvoon.
- Lapsen oikeudet toteutuvat kunnan palveluissa, ja lapset ja nuoret vaikuttavat itselleen merkityksellisiin asioihin. Lempäälä täyttää lapsiystävällisen kunnan kriteerit.
- Kunnassa on käytössä ajanmukaiset digilaitteet ja digitaaliset toimintatavat.

Ympäristö ja kestävä kehitys

- Vähennämme 80 % kasvihuonepäästöjä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.
- Vaalimme kaava-alueiden suunnittelussa luonnon monimuotoisuutta. Keinovalikoimassamme on myös vapaaehtoinen ekologinen kompensatio.
- Kasvatamme asemanseutuja ja keskitämme kaavoitusta lähijuna-asemien sekä joukkoliikennereittien varteen.
- Energiayhteisö LEMENE hyödyttää laajasti Marjamäen yritysalueita ja tuottaa edullista, kestävästä lähienergiaa yrityksille, asukkaille ja julkisiin tiloihin. Huolehdimme hankkeesta opitun jatkohyödyntämisestä.
- Vihreää siirtymää toteutetaan ekologisilla ja ympäristöllisesti kestäville valinnoilla ja investoimalla rohkeasti kestävä kehityksen hankkeisiin. Hyödynnämme vihreään siirtymään kohdistettua julkista rahoitusta.

Henkilöstö

- Luomme yhdessä arvostavaa työyhteisöä ja edistyksellistä vuorovaikutusta. Ylläpidämme työhyvinvointia ja parannamme henkilöstön työkykyä.
- Työtyytyväisyys on hyvällä tasolla ja henkilöstö suosittelee Lempäälää työnantajana.

Yhteisöllisyys ja osallisuus

- Yhteisöllisyys ja kuntalaisten aktiivisuus ja osallisuus vahvistuvat ja monipuolistuvat entisestään.
- Osallistuva budjetointi on käytössä ja sen vaikuttavuutta arvioidaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE)

- Hyvinvointia ja terveyttä edistetään yhteistyössä kolmannen sektorin ja kumppanuustiimeissä toimivien yhteistyökumppanien kanssa.
- Kuntalaisten elinympäristö lähiliikuntapaikkoineen tukee hyvinvointia ja terveyttä edistävää liikkumista ja aktiivista elämää. Liikkumattomuuden kustannukset ovat strategiakaudella vähentyneet. Huomioimme myös ikäihmisten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät aktiviteetti-palvelutarpeet.

Strategian seuranta ja arviointi

Lempäälän kuntastrategian linjauksia ja täytäntöönpanoa mitataan ja seurataan säännöllisesti. Kuntastrategian ajanmukaisuus arvioidaan ja päivitetään kerran valtuustokaudessa.

Strategiasta johdetaan vuosittain koko kuntakonsernin talousarvion tavoitteet. Lisäksi kuntastrategia toteutuu palvelualueiden, prosessien ja tytäryhtiöiden kehittämishankkeissa.

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista vuosittain. Kuntastrategiaa ja talousarviota seurataan säännöllisesti myös osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Ennen kaikkea strategia näkyy kunnan jokapäiväisessä toiminnassa – palvelualltiudessaamme ja asenteessamme. Viestimme avoimesti ja oikea-aikaisesti eri kanavissa. Panostamme ajankohtais-tiedottamiseen ja sähköisten palvelujen kehittämiseen. Näin kuntalaisilla on mahdollisuus nopeaan ja yksilölliseen palveluun sekä kasvokkain että digitaalisia kanavia pitkin.

Lempäälän kunta

PL 36, 37501 Lempäälä
käyntiosoite: Manttaalitie 15
puh. 03 565 51 000
fax. 03 565 51 058
kunta@lempaala.fi
www.lempaala.fi

